

Kwiecień 2025 r.

Procedury certyfikacji i akredytacji

PEFC Polska
Sękocin Stary, ul. Braci Leśnej 3
05-090 Raszyn
Tel.: 22 7150 661, 22 71 50 346
Faks: 22 7200 397
E-mail: pefc@ibles.waw.pl
Web: www.pefc.pl

Informacja o prawach autorskich

© PEFC Polska 2025

Niniejszy dokument PEFC Polska jest chroniony prawem autorskim PEFC Polska. Niniejszy dokument jest publicznie dostępny na stronie internetowej PEFC Polska lub na żądanie.

Żadna część niniejszego dokumentu nie może być zmieniana, modyfikowana, powielana lub kopiowana w jakiegokolwiek formie lub w jakikolwiek sposób w celach komercyjnych bez zgody PEFC Polska.

Jedyną oficjalną wersją tego dokumentu jest wersja polska.

W przypadku niespójności między wersjami, punktem odniesienia jest angielska wersja standardu zatwierdzona przez Radę PEFC.

Nazwa dokumentu:	Procedury certyfikacji i akredytacji		
Tytuł dokumentu:	PEFC PL 1002:2022		
Poprawione przez:	PEFC Polska	Data: 10.05.2022	
		Modification: 17.04.2025	
Data publikacji:	10.05.2022		
Data wejścia w życie:	10.05.2022 r.		
Okres przejściowy:	nie		

Spis treści

1.	Wprowadzenie	4
2.	Zakres dokumentu	4
3.	Odniesienia normatywne	4
4.	Terminy i definicje	5
5.	Jednostki certyfikujące	5
5.1.	Kompetencje jednostek certyfikujących	5
5.2.	Audytorzy	6
6.	Procedury certyfikacji	6
7.	Kryteria kwalifikacji dla jednostek certyfikujących	7
8.	Akredytacja	8
9.	Uznanie jednostek certyfikujących przez PEFC Polska	9

Procedury certyfikacji i akredytacji

1. Wprowadzenie

PEFC Polska uznaje, że certyfikacja gospodarki leśnej i łańcucha dostaw opiera się na międzynarodowych procedurach certyfikacji i akredytacji określonych w dokumentacji Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO), Europejskiej Współpracy w Dziedzinie Akredytacji (EA) oraz Międzynarodowego Forum Akredytacyjnego (IAF).

Niniejszy dokument określa procedury certyfikacji i akredytacji w zakresie gospodarki leśnej i certyfikacji łańcucha dostaw, które zostały przyjęte i uznane za wiarygodne i właściwe przez PEFC Polska. PEFC nie jest uprawniona do ustalania wymagań dotyczących audytów i podejmowania decyzji w procesie certyfikacji i akredytacji. Powinno to jednak mieć wpływ na wydawanie licencji na używanie znaku towarowego PEFC w odniesieniu do niektórych rodzajów certyfikacji.

2. Zakres dokumentu

Niniejszy dokument, oparty na dokumentach przyjętych przez Walne Zgromadzenie Rady PEFC w dniu 22 listopada 2002 r., a następnie zrewidowanych w dniach 31 października 2003 r., 11 kwietnia 2005 r., 28 października 2005 r., 27 października 2006 r. i 5 października 2007 r., określa ogólne wymagania dotyczące kompetencji i obowiązków jednostek certyfikujących w zakresie gospodarki leśnej i certyfikacji łańcucha dostaw.

3. Powołania normatywne

Dokumenty wymienione poniżej są wymagane do stosowania niniejszego dokumentu. W przypadku odniesień datowanych i niedatowanych obowiązuje najnowsze wydanie (wraz ze wszystkimi poprawkami).

PN-EN ISO/IEC 17000:2020 *Ocena zgodności - Terminologia i zasady ogólne*

PN-EN ISO/IEC 17011:2018 *Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek akredytujących akredytujących jednostki oceniające zgodność*

PN-EN ISO/IEC 17021-1:2015 *Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek prowadzących audit i certyfikację systemów zarządzania - Część 1: Wymagania*

PN-EN ISO 19011:2018 *Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania*

PN-EN ISO/IEC 17065:2013 *Ocena zgodności - Wymagania dla jednostek prowadzących certyfikację wyrobów, procesów i usług*

PEFC PL 1003:2024 *Zrównoważona gospodarka leśna - Wymagania*

PEFC ST 2001:2020 *Zasady używania znaków towarowych PEFC - Wymagania*

PEFC ST 2002:2020 *Łańcuch dostaw wyrobów zawierających surowce leśne i drzewne - Wymagania*

PEFC ST 2003:2020 *Wymagania dla jednostek certyfikujących według międzynarodowej normy PEFC dotyczącej łańcucha dostaw*

4. Terminy i definicje

Na potrzeby niniejszego dokumentu zastosowanie mają terminy i definicje podane w normach ISO/IEC 17000, ISO/IEC 17021-1, PN-EN ISO/IEC 17065, PEFC PL 1003:2024, PEFC ST 2001:2020, PEFC ST 2002:2020 i PEFC ST 2003.

5. Jednostki certyfikujące

5.1. Kompetencje jednostek certyfikujących

Certyfikacja w ramach systemu PEFC powinna być prowadzona przez niezależne strony trzecie, które nie mogą być zaangażowane w proces ustanawiania normy jako organy zarządzające lub decyzyjne lub zaangażowane w gospodarkę leśną i które nie są powiązane z organizacją ubiegającą się o certyfikację. Jednostki certyfikujące uznane przez PEFC Polska za kompetentne do certyfikacji gospodarki leśnej i/lub łańcucha dostaw powinny posiadać następujące kwalifikacje:

- 1) Jednostki certyfikujące przeprowadzające certyfikację gospodarki leśnej powinny spełniać wymagania określone w:
 - a) PN-EN ISO/IEC 17021-1, jeżeli certyfikacja jest prowadzona jako certyfikacja systemu zarządzania w obszarze zrównoważonej gospodarki leśnej;
 - b) wymagania dla jednostek certyfikujących systemy zarządzania określone przez Polskie Centrum Akredytacji (PCA) w dokumencie DAC-18.
- 2) Jednostki certyfikujące prowadzące certyfikację łańcucha dostaw zgodnie z PEFC ST 2002 powinny spełniać wymagania określone w PEFC ST 2003 oraz PN-EN-ISO/IEC 17065.
- 3) Jednostki certyfikujące gospodarkę leśną powinny posiadać odpowiednie kompetencje w zakresie oceny gospodarki leśnej, ich warunków ekonomicznych, społecznych i środowiskowych oraz znajomości kryteriów certyfikacji lasów. Jednostki certyfikujące prowadzące certyfikację łańcucha dostaw powinny posiadać odpowiednie kompetencje w zakresie pozyskiwania i przetwarzania wyrobów zawierających surowce leśne i drzewne oraz przepływu materiałów przez różne etapy przetwarzania i handlu.
- 4) Jednostki certyfikujące powinny charakteryzować się dobrą znajomością krajowego systemu certyfikacji PEFC, w zależności od obszaru działania (certyfikacja gospodarki leśnej lub certyfikacja łańcucha dostaw).

Zgodność jednostek certyfikujących z powyższymi wymaganiami powinna być oceniana przez PCA w procesach akredytacji i nadzoru, zgodnie z postanowieniami rozdziału 6.

5.2. Audytorzy

Jednostki certyfikujące są odpowiedzialne za rekrutację kompetentnych audytorów posiadających odpowiednią wiedzę techniczną w zakresie gospodarki leśnej lub kwestii związanych z łańcuchem dostaw, stosownie do działalności certyfikacyjnej.

Audytorzy gospodarki leśnej powinni spełniać ogólne kryteria dla audytorów systemów zarządzania jakością i zarządzania środowiskowego określone w normach, PN-EN ISO/IEC 17021-3 i PN-EN ISO/IEC 17021-2 i postępować zgodnie z wytycznymi w zakresie audytowania podanymi w normie PN-EN ISO 19011.

Audytorzy działający w obszarze łańcucha dostaw powinni spełniać wymagania określone w PEFC ST 2003.

Jednostki certyfikujące mogą spełniać warunki techniczne dla audytorów poprzez udział ekspertów technicznych w zespołach oceniających przeprowadzających audyty gospodarki leśnej lub łańcucha dostaw.

6. Procedury certyfikacji

Jednostki certyfikujące powinny mieć ustanowione wewnętrzne procedury dotyczące certyfikacji gospodarki leśnej i certyfikacji łańcucha dostaw (PEFC ST 2003).

Stosowane procedury certyfikacji powinny być zgodne (odpowiednio do zakresu prowadzonych prac) z wymaganiami zawartymi w następujących dokumentach:

- a) PN-EN ISO/IEC 17021-1, jeżeli certyfikacja prowadzona jest jako certyfikacja systemu zarządzania w obszarze zrównoważonej gospodarki leśnej,
- b) PN-EN ISO/IEC 17065, jeżeli certyfikacja jest prowadzona jako certyfikacja łańcucha dostaw zgodnie z PEFC ST 2002.

Stosowane procedury audytu powinny spełniać lub być zgodne z wytycznymi podanymi w normie EN ISO 19011.

Ponadto jednostki certyfikujące są zobowiązane do:

- a) informowania PEFC Polska o wszystkich wydanych certyfikatach gospodarki leśnej i łańcucha dostaw oraz o wszelkich zmianach w ważności i zakresie tych certyfikatów.
- b) audytu używania logo PEFC, jeśli certyfikowany podmiot jest użytkownikiem znaków towarowych PEFC, zgodnie z PEFC ST 2001.

W przypadku, gdy certyfikacja łańcucha dostaw ma charakter wielozakładowy, powinny mieć zastosowanie postanowienia Załącznika 3 do PEFC ST 2003. Jednostka certyfikująca powinna przekazać PEFC Polska wykaz wszystkich zakładów wchodzących w skład organizacji certyfikowanej.

W przypadku, gdy certyfikacja łańcucha dostaw ma charakter wielozakładowy i obejmuje zakłady w więcej niż jednym kraju, właściwym organem PEFC powinien być PEFC kraju, w którym znajduje się główna zarejestrowana siedziba certyfikowanego podmiotu. Informacje o zakładach zlokalizowanych poza krajem rejestracji głównej siedziby powinny być przekazywane przez jednostkę certyfikującą również do PEFC kraju, w którym znajduje się główna siedziba.

Maksymalny cykl dla audytów nadzoru wynosi dwanaście miesięcy, a dla audytów ponownej certyfikacji pięć lat, zarówno dla certyfikacji gospodarki leśnej, jak i łańcucha dostaw.

Podsumowania raportów certyfikacyjnych powinny być publicznie dostępne.

Minimalna zawartość raportów z audytu łańcucha dostaw powinna być zgodna z Załącznikiem 4 do PEFC ST 2003.

Dowody zgodności z wymogami certyfikacji gospodarki leśnej powinny (w miarę możliwości) zawierać odpowiednie informacje pochodzące również ze źródeł zewnętrznych (agencji rządowych, organizacji społecznych, samorządów lokalnych itp.).

7. Kryteria kwalifikacji dla jednostek certyfikujących

Kryteria kwalifikacji dla jednostek certyfikujących gospodarkę leśną i łańcuch dostaw są określone w dokumentach wymienionych w sekcji 3 niniejszego dokumentu.

Polityka i procedury jednostki certyfikującej nie powinny mieć charakteru dyskryminacyjnego i nie powinny być wykorzystywane do zniechęcania lub wykluczania jakiegokolwiek podmiotu, z wyjątkiem przypadków przewidzianych w standardzie certyfikacji.

Procedury stosowane do oceny gospodarki leśnej i łańcucha dostaw powinny być zgodne z wymogami Polskiego Systemu Certyfikacji Lasów PEFC.

Jednostka certyfikująca powinna ograniczyć wymagania, audyty i decyzje związane z konkretnymi aspektami zrównoważonej gospodarki leśnej do kryteriów i wskaźników zawartych w PEFC PL 1003.

Jednostka certyfikująca powinna dowieść:

- a) niezależności i obiektywizmu;
- b) statusu prawnego;
- c) prawa i ponoszenia odpowiedzialności za swoje działania certyfikacyjne;
- d) że wszelkie decyzje dotyczące certyfikacji są podejmowane przez osobę nie przeprowadzającą audytu a także nie uczestniczącą w działaniach realizowanych w ramach oceny;
- e) odpowiedzialności za decyzje o udzieleniu, utrzymaniu, rozszerzeniu, ograniczeniu, zawieszeniu i cofnięciu certyfikacji;
- f) kompetencji technicznych w zakresie oceny systemów jakości;
- g) kompetencji w zakresie oceny gospodarki leśnej i stosowania udokumentowanych procedur oceny gospodarki leśnej zgodnie z Polskim Systemem Certyfikacji Lasów PEFC (w zakresie oceny i certyfikacji gospodarki leśnej), posiadania dokumentacji certyfikacyjnej obejmującej:
 - 1) procedurę oceny i certyfikacji systemu zrównoważonej gospodarki leśnej;
 - 2) procedurę wydawania, nadzorowania, przedłużania i wycofywania certyfikatów;
 - 3) nadzór nad dokumentacją stosowaną w procesach certyfikacji.

- h) posiadania dostępnej dla wszystkich zainteresowanych stron dokumentacji procedur dotyczących:
 - 1) przeprowadzania audytów certyfikacyjnych u wnioskodawców zgodnie z normą PN-EN ISO 19011, wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17021-1 oraz innymi wymaganymi dokumentami;
 - 2) przeprowadzanie audytów nadzoru i ponownej certyfikacji u wnioskodawców zgodnie z normą PN-EN ISO 19011 oraz wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17021-1 w celu zapewnienia, że wymogi certyfikacyjne są nadal spełniane oraz w celu potwierdzenia, że zalecenia i działania podjęte przez wnioskodawcę w celu usunięcia niezgodności z wymaganiami systemu certyfikacji są właściwe;
 - 3) identyfikacji i rejestracji niezgodności w celu ich usunięcia przez wnioskodawcę.
- i) kompetencji w dziedzinie przemysłu drzewnego i stosowania udokumentowanych procedur oceny łańcucha dostaw zgodnie z Polskim Systemem Certyfikacji Leśnictwa PEFC (w zakresie oceny i certyfikacji łańcucha dostaw)

W skład najwyższego kierownictwa jednostki certyfikującej powinny wchodzić osoby odpowiedzialne za:

- a) zapewnienie, że zarówno ocena, jak i certyfikacja są zgodne z wymaganiami Polskiego Systemu Certyfikacji Leśnictwa PEFC;
- b) formułowanie i nadzorowanie polityk związanych z funkcjonowaniem jednostki certyfikującej;

8. Akredytacja

Akredytacja powinna być wydawana przez jednostkę akredytującą, która jest członkiem Międzynarodowego Forum Akredytacji (IAF) lub członkiem regionalnych grup specjalnego uznania IAF i wdrażać procedury opisane w normie ISO/IEC 17011:2018-02 oraz innych dokumentach uznanych przez powyższe organizacje.

Jednostka certyfikująca przeprowadzająca certyfikację gospodarki leśnej powinna posiadać akredytację Polskiego Centrum Akredytacji w celu zapewnienia wiarygodności certyfikacji.

Informacje o akredytacji, w tym numer akredytacji, symbol akredytacji i nazwa organu akredytującego, powinny znajdować się na każdym wydanym certyfikacie.

Jednostka certyfikująca powinna przeprowadzać certyfikację gospodarki leśnej i łańcucha dostaw jako certyfikację akredytowaną.

Jednostka certyfikująca prowadząca certyfikację gospodarki leśnej w oparciu o PEFC PL 1003 powinna być akredytowana w oparciu o normę PN-EN ISO/IEC 17021-1.

Jednostka certyfikująca prowadząca certyfikację łańcucha dostaw w oparciu o PEFC ST 1002 powinna być akredytowana w oparciu o PEFC ST 2003 oraz PN-EN ISO/IEC 17065.

Niespełnienie wymagań akredytacyjnych powinno skutkować uznaniem certyfikacji za niezgodną z wymaganiami PEFC Polska; taka certyfikacja nie powinna być uznawana za certyfikację dla celów PEFC.

W wyjątkowych przypadkach Walne Zgromadzenie PEFC Polska, na pisemny wniosek PEFC Polska, może wyrazić zgodę na czasowe odstępstwo od powyższych wymagań. Pisemny wniosek powinien zawierać uzasadnienie oraz wyjaśnienie, w jaki sposób zostanie

utrzymana wiarygodność procesu certyfikacji, w tym wymierne, bieżące działania mające na celu zapewnienie wiarygodności.

9. Uznanie jednostek certyfikujących przez PEFC Polska

Jednostki Certyfikujące prowadzące certyfikację gospodarki leśnej i/lub łańcucha dostaw w ramach Polskiego Systemu Certyfikacji Leśnej PEFC powinny być uznawane przez PEFC Polska.

Wniosek o uznanie powinien zawierać dokumenty potwierdzające spełnienie kryteriów kwalifikacyjnych dla jednostek certyfikujących opisanych w rozdziale 7 niniejszego dokumentu oraz zobowiązanie do informowania PEFC Polska o:

- a. wszystkich zmianach w jednostce certyfikującej związanych z kryteriami kwalifikacyjnymi (status prawny, procedury audytu, posiadane akredytacje itp.);
- b) wydaniu, zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatu;
- c) certyfikowanych podmiotach (nazwa, rodzaj certyfikatu, aktualna powierzchnia lasów objętych certyfikatem, wielkość certyfikowanej produkcji).

PEFC Polska nie powinna wykorzystywać niniejszych warunków do dyskryminowania jednostek certyfikujących lub tworzenia przeszkód dla rynku usług certyfikacyjnych.